

Gustav Klimt: Danae (1907-08)

Η **Art Nouveau** είναι ένα διακοσμητικό ύφος που διαμορφώνεται σε μεγάλες Ευρωπαϊκές πόλεις στα τέλη του 19ου αιώνα, και βρίσκεται στο απόγειο της την περίοδο 1890-1914. Είναι γνωστό και με άλλες ονομασίες όπως Jugendstil (Γερμανία, Αυστρία), Sezessionstil (Αυστρία), Stile Floreale, Stile Liberty (Ιταλία), Modern Style (Βρετανία), Modernismo (Ισπανία).

Βρίσκει έκφραση και εφαρμογή όχι μόνο στις λεγόμενες "καλές" τέχνες (αρχιτεκτονική, ζωγραφική, γλυπτική), αλλά κυρίως στις εφαρμοσμένες (γραφίστικη, διακόσμηση, επεξεργασία γυαλιού, ξύλου μετάλλου). Μειώνει το χάσμα που χωρίζει τις μεν από τις δε καθώς στοχεύει στη συνεργασία και σύνθεση όλων των τεχνών σε ένα ενιαίο αισθητικό αποτέλεσμα.

Παρά τις επιμέρους γεωγραφικές και χρονολογικές διαφοροποιήσεις η Art Nouveau χαρακτηρίζεται από ορισμένα σταθερά μορφολογικά στοιχεία: Ασύμμετρη ανάπτυξη κυματοειδών γραμμών, κυριαρχία φυτομορφικών στοιχείων σε λεπτές κατασκευές με έντονη την παρουσία της έννοιας του μίσχου και της κληματίδας, σχηματοποίηση ανθρώπινων ζωικών και φυτικών θεμάτων, αυτονομία των διακοσμητικών μοτίβων, αποφυγή της φωτοσκίασης και της προοπτικής (ζωγραφική, γραφίστικη) καθώς και έμπνευση από καλλιτεχνικές περιόδους του παρελθόντος που για διαφορετικούς λόγους είχαν χρησιμοποιήσει παρόμοια μορφολογικά στοιχεία (Ιαπωνική, Βυζαντινή, Αραβική και Μεσαιωνική τέχνη).

Το ύφος της Art Nouveau εκφράζεται, μεταξύ άλλων, στο έργο καλλιτεχνών όπως:

- Στην αρχιτεκτονική: Victor Horta, Henry van de Velde (Βέλγιο), Josef Hoffman, Otto Wagner (Αυστρία), Josef Olbrich, August Endell (Γερμανία), Hendrik Berlage (Ολλανδία), Charles Rennie Mackintosh (Βρετανία), Hector Guimard (Γαλλία), Antoni Gaudi (Ισπανία).
- Στην επεξεργασία του γυαλιού: Emile Galle, Rene Lalique (Γαλλία), L. C. Tiffany (ΗΠΑ)
- Στη γραφίστικη: Alphonse Mucha (Τσεχία), Aubrey Beardsley (Βρετανία)
- Στη ζωγραφική: Gustav Klimt (Αυστρία), Max Klinger (Γερμανία), Edvard Munch (Νορβηγία), Giovanni Segantini (Ιταλία), Jan Toorop (Ολλανδία).

Το έργο του **Gustav Klimt** (1862-1918) κινείται μέσα σε αυτό το κλίμα του τέλους του αιώνα, το εκφράζει, αλλά προχωράει σε βαθύτερες αναζητήσεις ανασκάπτοντας τη χαμένη δύναμη του ερωτισμού και τις μνήμες από παρελθούσες κουλτούρες τις οποίες χρησιμοποιεί σαν μεταφορικές γέφυρες για να αποδώσει την παντοδυναμία και το γοητευτικό και ανεξέλεγκτο στοιχείο των ανθρώπινων ενστίκτων και των ανθρώπινων παθών.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ART NOUVEAU - KLIMT - GAUDI

- Εσκριτ, Στέφεν, **Αρ Νουβώ**, Καστανιώτης, Αθήνα, 2000
- Neret, Gilles, **Γκούσταφ Κλιμτ 1862-1918**, Γνώση/Taschen, 2004

- Ulmer, Renate, **Αλφόνς Μυσά**, Γνώση/Taschen, 2005
- Fahr-Becker, Gabriele, **Art Nouveau**, Konemann, Koln, 1997
- Greenhalgh, Paul (edit.), **Art Nouveau 1890-1914**, Victoria and Albert, London, 2000
- Gerhardus, Maly and Dietfried, **Symbolism and Art Nouveau Sense of Impending Crisis, refinement of Sensibility and Life Reborn in Beauty**, Phaidon, Oxford, 1978
- Madsen, Stefan Tschudi, **Jugendstil, Europäische Kunst der Jahrhundertwende**, Munich, 1967
- Schmutzler, Robert, **Art Nouveau-Jugendstil**, Stuttgart, 1962
- Varnedoe, Kirk, **Vienna 1900: Art, Architecture and Design**, MOMA, New York, 1985
- Natter, Tobias - Frodl, Gerbert (edit.), **Klimt's Women**, Yale, 2000
- Vergo, Peter, **Art in Vienna 1898-1918**, Phaidon, London, 1975
- Comini, Alessandra, **Gustav Klimt**, Seuil, Paris, 1975
- Stegen, Ina (intr.), **Gustav Klimt**, Academy Editions, London, 1976
- Zerbst, Rainer, **Gaudi 1852-1926. Antoni Gaudi i Cornet: A Life Devoted to Architecture**, Taschen, Koln, 1991 (Gaudi 1852-1926. Antoni Gaudi i Cornet: Un Vie en Architecture, Koln, Taschen, 1988)
- Martnell, Cesar, **Antoni Gaudi**, (Γαλλική εκδ: Paris, 1955, Ιταλική εκδ: Milano, 1955, Ισπανική εκδ: Barcelona, 1967, Αγγλική εκδ: Barcelona, 1975)
- Sola-Morales, Ignasi de, **Gaudi**, Stuttgart, 1983 (Academy Editions, London)
- Le Corbusier, **Gaudi**, Poligrafa, Barcelona, 1967